

Appuna

APPUNA socken av Göstrings härad något öster om Tåkern utgöres av en uppodlad slätt, endast på enstaka ställen avbruten av mindre kullar. Jordarten är bördig lera med dungjord. Bland egendomarna, av vilka flera ha varit kyrko- eller klostergoods, märkas Appuna, Lunna säteri, Valla och Valltorp.

Fornminnen: En del järnåldersgravar ha genom odling blivit förstörda. Ännu finnas dock några sådana kvar, bl. a. vid Utterstad och Valla. En gravhög vid Utterstad som anträffades på 1860-talet, har undersökts och givit en del fynd, en stenkista med skelett, en spjutspets av flinta samt ett svärd och en kniv av brons.

Areal: 11,93 kvkm. Enligt 1938 års fastighetstaxering är ägoviiden: 983,93 har åker, 22,64 tomt och trädgård, 3,5 slätteräng, 46,4 kultiverad betesäng, 49,44 annan betesäng, 30 skogsmark, 6,58 övrig mark.

Jordbruksvärde: 1.423.200 kr. I jordbruksvärdet ingående värde å skogsmark: 1.600 kr. Skogsvärde: 6.800 kr. Invånarantal: 383 (1939).

Appuna — "Appundha" 1377 — är av gammalt annex till Hov.

Kyrkan, som är av tegel, uppfördes 1887. Den består av torn och långhus med absidial avslutning. — Den gamla kyrkan (från medeltiden), som låg på samma plats som den nuvarande, var prydd med intressanta målningar från 1400-talet.

Kyrkoherde: Lydahl, Axel Johannes.

Appuna gård

Postadr.: Appuna. Tel. 5.

Areal: Total 141 har, därav 127 åker, 14 kultiv. betesmark. Tax.-v. 180.000.

Jordart: Svartmylla på kalkkörsbotten. Manbyggn. uppf. 1935. Ekonomibygn. uppf. för 30—40 år sedan. 10 hästar, 2 unghästar, 25 kor, 25 ungdjur, 100 höns. Delv. stamb.-f. S. R. B.-besättn. Arealen rördikad. Gården till släkten 1929 genom köp av nuv. äg.

Äg.: Godsäg. Thor Rockler f. 03. Son till godsäg. Birger Karlsson o. h. h. Anna f. Sundström, Rocklunda. Gift 29 med Anna-Lisa, dotter till kyrkovård E. G. O. Kernell, Ekeby. Barn: Torbjörn f. 30, Jan f. 32, Jörgen f. 36, Lillemor f. 40.

Appuna, Norr Mellangård

Postadr.: Appuna. Tel. 6.

Areal: 64 har åker. Tax.-v. 79.800.

Jordart: Svartmylla o. dungjord. Manbyggn. uppf. 1860. Ekonomibyggn. uppf. 1920. 5 hästar, varav 1 prem. ardennersto, 4 unghästar, 1 tjur, 15 kor, 16 ungdjur, 5 modersuggor, 5 gödsvin, ett 100-tal höns, 20 ankor. Traktordrift. Gården arrend. sedan 1932 av nuv. brukaren.

Äg.: Häradsdomare John Jakobsson.

Arr.: Gunnar o. John Carlsson f. resp. 03 o. 04. Söner till Oskar Carlsson o. h. h. Alma.

Appuna, Orregården

Postadr.: Appuna. Tel. 11.

Areal: Total 33,5 har, därav 29,5 åker, 4 betesmark. Tax.-v. 39.500.

Jordart: Svartmylla på ler- o. kalkörbotten. Manbyggn. uppf. för c:a 90 år sedan. Ladug. uppf. 1908, magasin 1925. 4 hästar, 2 tjurar, 9 kor, 8 ungdjur, 3 svin, ett 40-tal höns. Arealen täck- o. rördikades delv. 1927—29. Gården till släkten genom arrende 1895.

Äg.: Kungl. Domänstyrelsen.

Arr.: Oskar Gustafssons stbh. O. G. f. 1861. Gift med Emma f. 1870. Barn: Ivar, Olle, Harald, Märta, Ingrid.

Gården brukas av sonen Ivar.

Appuna Trumpetaregård

Postadr.: Appuna. Tel. 2.

Areal: Total 62,5 har, därav 49 åker, 5 skog, 8,5 ängs- o. betesmark. Tax.-v. 72.600.

Jordart: Svartmylla på ler- o. kalkörbotten. Manbyggn. uppf. för omkr. 150 år sedan, tillb. på 1860-talet, flyglar tillb. 1909. Ladug. o. stall uppf. 1868, loge 1900. 6 hästar, 20 kor, 9 ungdjur. Gården till släkten 1890 genom köp.

Äg.: John Edvard Jakobsson f. 18/3 1867. Son till Fredrik Jakobsson o. h. h. Karolina f. Jonsson.

Äg.: Häradsdomare i Folkungabygdens domsaga sedan 1923. Nämndeman sedan 1904.

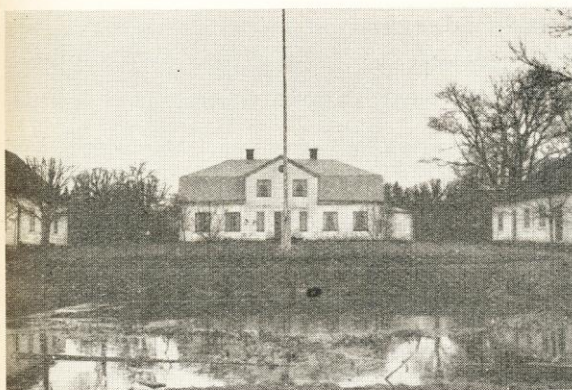
Karlebytorp

Postadr.: Appuna. Tel. 56 B Väderstad.

Areal: Total 64 har, därav 57 åker, 7 betesmark, 3 övr. mark. Tax.-v. 79.900.

Jordart: Dungjord på lermylla o. svartmylla på lerbotten. Manbyggn. uppf. för c:a 67 år sedan. Ladug. uppf. för 57—58 år sedan. 7 hästar, varav 1 prem. sto. 1 unghäst, 24 kor, 26 ungdjur, 2 modersuggor, 10 gödsvin, ett 80-tal höns. S. R. B.-besättn. Traktordrift. Gården till släkten 1923. Äg. innehar dessutom Karleby Skattegård (areal: total 33 har, därav 7 betesmark, tax.-v. 45.400), som drives i sambruk med denna gård. Arealen är täckdikad med rör.

Äg.: Viktor Andersson f. 1879. Son till Anders Jansson o. h. h. Kristina.

Lunna säteri

Postadr.: Väderstad. Tel. 8 A o. B.

Areal: Total 137½ har, därav 130 åker. Tax.-v. 171.300.

Jordart: Lermylla. Djurbesättn.: 11 hästar, varav 1 prem. sto, 20 kor, 30 ungdjur, 1 stamb.-f. tjur, 3 moder-suggor, 10 gödsvin, c:a 50 höns.

Egend. har av en två flyglar omgiven huvudbyggnad i trä, vilken uppf. på 1640-talet. Den restaur. 1922.

Efter att ha varit kyrkogods blev Lunna först lagt under Hofs kungsgård o. ägdes 1652 av kaptenlöjtnanten Johan Valter, död 1659, vilken 1665 hade efterträts av biskop Sam. Enander Gyllenadler. Sedan det drabbats av reduktionen återförvärvades det genom byte av fru Britta Gyllenadler, vars släkt innehade det som säteri ännu 1726. Sedan komma ryttmästaren Gerhard Leijonhielm, dennes måg ryttmästaren friherre Adam Fock (1750-talet), major M. A. Wolffelt, brukspatron J. A. Grill, riksdagsman Sven Larsson (1820-talet), med doktor Edv. Ferd. Goës (till 1853), Klas Kugelberg (1861—72), Magnus Jönsson (1884—95), E. A. Karlsson (1896—1911) o. herr V. Rickardsson, som köpte egend. 1912.

Äg.: Ovannämnde V. Rickardssons stbh.

Arr. (sedan 1937): Ferdinand Sundqvist f. 01. Son till Ferdinand Sundqvist o. h. h. Anna. Gift 29 med Alice f. Eriksson. Barn: Gunnel.

Arr.: Arrend. tidigare Borkhult i Yxnerums s:n i 10 år. Genomgått Gamleby lantmanna- o. folkhögskola.

Lönebostället

Postadr.: Appuna. Tel. 4.

Areal: Total 28,5 har, därav 26 åker, 1,5 kultiv. betesmark, 1 övr. mark. Tax.-v. 37.200.

Jordart: Örb. lerjord. Manbyggn. uppf. 1910, tillb. 1929. Ekonomibyggn. uppf. 1929. Ekonomibyggn. uppf. 1921, magasin av äldre datum. 4 hästar, 1 stamtjur, 9 kor, 8 ungdjur. Arealen rördikad. Nuv. arr. tillträdde 1940 efter Henry Strömgård.

Äg.: Pastoratet.

Arr.: Melker Strömgård.

Utterstad Herrgård

Postadr.: Appuna. Tel. 3.

Areal: Total 54 har, därav 46 åker, 7,5 ängs- o. betesmark, 0,5 tomt o. trädg. Tax.-v. 70.600.

Jordart: Svartmylla, delv. lermylla. Manbyggn. uppf. för c:a 60 år sedan, renov. 1937. Ladug. nyuppf. 1928, övr. ekonomibyggn. uppf. under de senaste 25 åren. Djurbesättn.: 5 hästar, 30 nötkreatur. Gården har varit i släktens ägo sedan 1886. Å trädgårdsområdet finnes en gammal gravkulle från bronsåldern.

Äg.: Johan Eriksson o. Henning Eriksson.

Utterstad Mellangård

Postadr.: Appuna. Tel. 72 Väderstad.

Areal: Total 85 har, därav 70 åker, 15 betesmark. Tax.-v. 103.400.

Jordart: Lermylla på ler- o. örbotten. Man- o. ekonomibyggn. uppf. 1844. 6 hästar, 3 unghästar, 1 tjur, 25 kor, 16 ungdjur, 2 svin, 200 höns. Traktordrift. Gården till släkten 1929.

Äg.: Carl August Johansson f. 1880. Son till Johan Johansson o. h. h. Albertina f. Karlsson. Gift med Tekla f. Fors. Barn: Valter f. 09.

Utterstad Södergård

Postadr.: Appuna.

Areal: Total 12 har, därav 11 åker, 1 hag- o. betesmark.

Jordart: Lerjord på kalkörbotten. Manbyggn. uppf. för 100 år sedan. Ekonomibygn. uppf. 1887. 2 hästar, 4 kor, 3 ungdjur, 2 svin, 25 höns. Gården till släkten 1880—81 genom nuv. äg:s fader. Nuv. äg. tillträdde 1936.

Äg.: Anton Nilsson f. 1890. Son till August Nilsson o. h. h. Klara.

Valla gård

Postadr.: Appuna. Tel. 9 Bjälbo.

Areal: Total 147 har, därav 107 åker, 13 betesmark, 27 skog. Tax.-v. 157.900.

Jordart: Dungjord o. lera. Skogsbest.: Bl. Barrskog. Manbyggn. uppf. 1934. Ekonomibygn. av äldre datum, renov. senare. 5—7 hästar, 1 prem. sto, 25 kor, 23—25 ungdjur, 1 tjur, 4 svin. Kreatursbesättn. av S. R. B-ras, stamb.-f. o. reakt.-fri. Akerarealen täckdikad. Gården till släkten 1933 genom nuv. äg.

Äg.: Fru Doris Klofsten f. 07. Dotter till direktör Axel Astrand o. h. h. Hulda. Gift 30 med Oscar Klofsten f. 06. Barn: Orvar f. 31, Kjell f. 34.

Vallaslätten

Postadr.: Bjälbo. Tel. 17.

Areal: Total 100 har åker. Tax.-v. 135.800.

Jordart: Dungjord. Stora huvudbyggn. uppf. 1914, nyrestaur. 1938. Arbetarbostad om 4 lägenheter uppf. 1909, nyrestaur. 1940, försedd med centralvärme, vatten- o. avloppsledning. Varje lägenhet innehåller 2 rum o. kök. Ekonomibygn. uppf. 1937, en del äldre. 8 hästar, 30 kor, 30 ungdjur, 2 tjurar. Mjölkmaskiner. Arealen täckdikad. Nuv. arr. övertog arrendet 1932. Gården har förut arrend. av hans svärfader sedan omkr. 1900.

Äg.: Kronan.

Arr.: Henry Hermansson f. 5/3 01. Son till Albert Hermansson o. h. h. Maria f. Svenungson. Gift 31 med Ingrid f. Åhlund. Barn: Inga-Britt, Elsa, Kerstin, Ann-Mari, Stig, Birgitta.

Arr.: Sekr. i R. L. F:s ordsförb. m. fl. uppdrag. Har genomgått lantmannaskola samt driftsledarekurs för lantbrukstjänstemän. Varit inspektör vid Stensjö säteri, Halland, samt vid Karlsfälts gård, Dalsland.

Valltorp

Postadr.: Appuna. Tel. 5 Bjälbo.

Areal: Total 115 har, därav 95 åker, 5 skog, 15 betesmark. Tax.-v. 140.300.

Jordart: Dungjord o. svartmylla på lerbotten o. något örjord. Skogsbest.: Bl. ungskog. 2 manbyggn. uppf. omkr. 1890. Stall, ladug. o. loge omkr. 1910. 8 hästar, 24 kor, 20 ungdjur. Besättn. kliniskt undersökt. 2 tjurar av låglandsras. Gården till släkten 1929 genom köp.

Äg.: Albert Segerström f. 30/4 1882. Son till Albert Vilhelm Segerström o. h. h. Sofia Vilh. f. Davidsson. Gift 20 med Eva Elisabet f. Karlsson.

Äg.: Genomgick Lunnevads lantmannaskola 1912.